

T.C.
ANKARA
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2010/2425
KARAR NO : 2011/974

DAVACI : NTV RADYO VE TELEVİZYON YAYINCILIĞI A.Ş.
VEKİLİ : AV. İSMAİL ATAK
Hafta Sok. 23/5 Gaziosmanpaşa /ANKARA
DAVALI : RADYO TELEVİZYON ÜST KURULU BAŞKANLIĞI
/ANKARA
VEKİLİ :AV. SİBEL SÖYLER- AV. ÖZLEM ALLIOĞLU (aynı
adreste)

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirkete ait "NTV" logosu ile yayın yapan televizyon kanalında 26.10.2010 tarihinde yayınlanan "Yazı İşleri" isimli programda, mülga 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un 4.maddesinin 1.fıkrasının ihlal edildiği gerekçesiyle uyarılmasına ilişkin 24.11.2010 tarih ve 9693 sayılı yazı ile bildirilen 10.11.2010 tarih ve 2010/ 63 sayılı toplantıda alınan 19 numaralı kararın; program sunucularının gazetecilik yaptıklarını ve gazeteci olarak sorular yönelttiklerini tüm program boyunca tekrarladıkları, sunucuların konuğa kendisini bu kadar önemsemesinin hiç doğru olmadığını, önceki olaylardaki tutumunun ve davranışlarının ne kadar hatalı olduğunu ifade ederek sorular sordukları, kendi görüşlerini en sert biçimde ifade ettikleri, rejime karşı tavır ve davranışları nedeniyle konuk Müslüm Gündüz'ün karşılaştığını ileri sürdüğü sorunların Anayasa ve yasalarla çizilmiş demokratik laik hukuk devleti ilkelerine aykırı tavır ve davranışlarından kaynaklandığının özellikle belirtildiği, basın özgürlüğü sınırlarının aşılmadığı, program konuğunun sözlerinin bütünden koparılarak aktarıldığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu, programda sarfedilen sözlerin devletin Anayasal düzenine yönelik bölücü ve yıkıcı düşünceleri içerdiği dikkate alındığında konunun demokratik toplumun koşullarından olan iletişim özgürlüğü hakkı kapsamında kabul edilmesine olanak bulunmadığı, yayın özgürlüğünün kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı olamayacağı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 6.İdare Mahkemesi'nce, önceden belirlenerek taraflara tebliğ edilen 22.06.2011 tarihinde yapılan duruşmaya davacı vekili Av. İsmail ATAK'ın ve davalı idareyi temsilen Av. Özlem ALLIOĞLU'nun geldikleri görülerek, taraflara usulüne uygun söz verilip sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek işin gereği görüşüldü;

Dava, davacı şirkete ait "NTV" logosu ile yayın yapan televizyon kanalında 26.10.2010 tarihinde yayınlanan "Yazı İşleri" isimli programda, mülga 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un 4.maddesinin 1.fıkrasının ihlal edildiği gerekçesiyle uyarılmasına ilişkin 24.11.2010 tarih ve 9693 sayılı yazı ile bildirilen 10.11.2010 tarih ve 2010/ 63 sayılı toplantıda alınan 19 numaralı kararın iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un "Yayın İlkeleri" başlıklı 4.maddesinin 1.fıkrasında, radyo, televizyon ve veri yayınlarının, hukukun üstünlüğüne, Anayasa'nın genel ilkelerine, temel hak ve özgürlüklere, milli güvenliğe ve genel ahlaka uygun olarak kamu hizmeti anlayışı çerçevesinde yapılacağı hüküm altına alınmış, 33. maddesinin 1. fıkrasında, "Üst Kurul, öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyen, izin

T.C.
ANKARA
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2010/2425
KARAR NO : 2011/974

şartlarını ihlâl eden, yayın ilkelerine ve bu Kanunda belirtilen diğer esaslara aykırı yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarını uyarır veya aynı yayın kuşağında açık şekilde özür dilemesini ister. Bu talebe uyulmaması veya aykırılığın tekrarı hâlinde ihlâlê konu olan programın yayını, bir ilâ oniki kez arasında durdurulur. Cezaya yol açan fiilde sorumlulukları belirlendiği takdirde programın yapımcısı ve varsa sunucusu da bu süre içerisinde hiçbir ad altında başka bir program yapamaz ve sunamaz.Yayımlı durdurulan programların yerine, aynı yayın kuşağında ve reklamsız olarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına Üst Kurulca hazırlattırılacak eğitim, kültür, trafik, kadın ve çocuk hakları, gençlerin fiziksel ve ahlakî gelişimi, uyuşturucu ve zararlı alışkanlıklarla mücadele, Türk dilinin güzel kullanımı ve çevre eğitimi konularında programlar yayınlanır." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirkete ait "NTV" logolu televizyon kanalında 26.10.2010 tarihinde saat 21.00'da yayınlanan "Yazı İşleri" isimli programda, sunucu Ruşen Çakır'ın, "En azından 28 Şubat tartışmasına bir katkı olsun diye bunu yaptık. Bu dönem ne kadar aydınlanırsa gelecek o kadar aydınlanır." ifadeleriyle Aczimendi lideri Müslüm Gündüz'ün programa neden konuk edildiğini açıkladığı, 28 Şubat sürecinde Müslüm Gündüz ve tarikatının rolü konusunda sorulan sorularla da Müslüm Gündüz'ün görüşlerinin alındığı, Müslüm Gündüz program süresince görüşlerini ve eylemlerinin gerekçelerini anlatırken sorununun sistemle olduğunu ve bu sistemin (Türkiye'nin anayasal düzeninin) yıkılması gerektiğini şu sözlerle ifade ettiği "Türkiye'de mesele rejim hadisesidir, iktidar hadisesi değildir, Türkiye'de rejim meselesi vardır, iktidar meselesi yoktur, bakın ben size gayet basit birşey söyleyeyim, bir parlamento bu gün 550 kişi mi? 550 tane mebus bir kanun teklifi yapıp da "Biz şapka devrimini ortadan kaldıralım" diye bir teklif verebilirler mi?", "- Anayasa'ya göre bu mümkün değil." "-Parlamento ne iş görür?", "Türkiye'nin sorunu şapka devrimini kaldırmak mıdır?" diye sorduklarında siz ne cevap diyorsunuz?", "- Şimdi bu bir tanesidir, buna bağlı çok şeyler vardır,ben ister şapka ister sarık, ister cüppe, kendi öz vatanımda, kendi öz memleketimde kendi kıyafetimle gezemeyeceksem ben burada ne yapabilirim?", "-Şu anda geziyorsun", " - Geziyorsun işte", "Ben geziyorum, dinlemediğim için geziyorum, kanun yerinde duruyor, kanun buzdolabında duruyor" (...)"Siz ne dokunmuşlardı ki bir anda ortaya fırladınız?" sorusu üzerine, "Bize dokunanı söyleyeyim mi? 1924'de ahkamı ilahiye kaldırıldı,şeri mahkemeler kaldırıldı, ondan sonra bütün türbeler seddedildi, ondan sonra arkasından harf inkılabı yapıldı, ondan sonra kıyafet inkılabı yapıldı.", (...),"Ben diyorum ki bu memleket İslam memleketidir, ben hayatımı İslami olarak yaşamak istiyorum, hukukumu İslami olarak yaşamak istiyorum, boşanmamın İslami olmasını istiyorum, evlenmemin İslami olmasını istiyorum, mirasımın İslami olmasını istiyorum, ilahi, yani medeni hukukumun İslami olmasını istiyorum, ben müslümanım, İslamım bunu iktiza ediyor." (...), "Bir müslüman ki kendi peygamberinin kıyafetine öcü diyor,bu müslüman ne düşünürse düşünsün kıymeti mi var ki? bu bir kere kendi kendini bir adam sanıyor bu insanlar?", "Şimdi sizin rejimle bir sorunuz var ve her rejim kendini savunma hakkına sahiptir, o zaman başınıza gelenlere şaşırıyorsunuz?", "Hiç de şaşırmadım hiç de kızmadım, hiç de üzülmedim", " O zaman rejime birşey söyleme hakkınız yok", "Rejimin yıkılması lazım.Bunu söylüyorum."şeklinde ifadelerle 3984 sayılı Kanun'un 4.maddesinin 1.fikrasında yer alan, "Radyo, televizyon ve veri yayınları, hukukun üstünlüğüne uygun olarak ... yapılır" ilkesinin ihlal edildiği gerekçesiyle dava konusu işlemle davacı şirketin uyarılmasına karar verilmesi üzerine görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava dosyasında mevcut yayın cd'si, deşifre metni ve diğere bilgi belgelerin birlikte değerlendirilmesinden; uyuşmazlık konusu programa katılan Aczimendi lideri Müslüm Gündüz'e 28 Şubat sürecinde Müslüm Gündüz ve tarikatının rolü ile ilgili sorular yöneltildiği, program konuğu tarafından mevcut rejimin yıkılması gerektiğinin belirtildiği, programda kullanılan ifadeler ve sarfedilen sözlerle yukarıda açıklaması yer alan yayın ilkesinin ihlal edildiği anlaşıldığından, davacı şirketin uyarılmasına ilişkin olarak tesis edilen dava konusu işleminde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın REDDİNE, aşağıda dökümü yapılan 174,10 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.100,00-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin isteği halinde davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 22/06/2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili
HASAN ODABAŞI
32750

Üye
BÜNYAMİN ESAF
101596

Üye
ZÜHAL YILDIRIM
102090

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No: 2011/3972
Karar No: 2012/2978

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı): NTV Radyo ve Televizyon Yayıncılığı A.Ş.
Vekili: Av. İsmail ATAĞ, Hafta Sokak, No:23/5 Gaziosmanpaşa / ANKARA
Karşı Taraf (Davalı): Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Bilkent Plaza, B 2 Blok Bilkent / ANKARA
Vekilleri: Av. Özlem ALLIOĞLU, Av. Sibel SÖYLER - Aynı adreste

İstem Özet: Ankara 6. İdare Mahkemesi'nin 22.06.2011 tarih ve E:2010/2425, K:2011/974 sayılı kararının; program sunucularının gazetecilik yaptıklarını ve gazeteci olarak sorular yönelttiklerini tüm program boyunca tekrarladıkları, sunucuların konuğa kendisini bu kadar önemsemesinin hiç doğru olmadığını, önceki olaylardaki tutumunun ve davranışlarının ne kadar hatalı olduğunu ifade ederek sorular sordukları, kendi görüşlerini en sert biçimde ifade ettikleri, rejime karşı tavır ve davranışları nedeniyle konuk Müslüm Gündüz'ün karşılaştığını ileri sürdüğü sorunların Anayasa ve yasalarla çizilmiş demokratik laik hukuk devleti ilkelerine aykırı tavır ve davranışlarından kaynaklandığının özellikle belirtildiği, basın özgürlüğü sınırlarının aşılmadığı, program konusunun sözlerinin bütünden koparılarak aktarıldığı, programın hukuka uygun olarak yapıldığı, Müslüm Gündüz'ün daha önce bir programda söylediği benzer sözlerden dolayı aldığı ceza dolayısıyla AİHM'nin Türkiye'yi mahkum ettiği ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hâkimi Sabit Abdullah İŞLER'in Düşüncesi: Davacı şirkete dava konusu yaptırımın 3984 sayılı Kanun'un 4/1. maddesinde yer alan "Radyo, televizyon ve veri yayınları, hukukun üstünlüğüne ... uygun olarak ... yapılır." hükmünün ihlali nedeniyle uygulandığı anlaşılmakta olup, her ne kadar anılan Kanun'da hukukun üstünlüğü kavramının ne olduğu ifade edilmemiş ise de, doktrinde nesnel bir tanımı olmayan bu kavramdan bütün kuvvetlerin eylem ve işlemlerinin gücünü hiç kimseden değil, bizzat milletten alan yargı kuvvetinin yargısal denetimine tabi kılınmış olması, yargı kararlarının herkes bakımından mutlak bağlayıcı olmasının anlaşılması gerektiğinin kabulü gerekmekte olup, bu bağlamda davacı yayın kuruluşuna dava konusu yaptırımın uygulanmasına yol açan yayın CD'si ve yayının deşifresinin birlikte incelenmesinden, bu programda yayın tarihi itibarıyla güncel bir konu olan 28 Şubat sürecinde Müslüm Gündüz'ün rolünün ne olduğu konusunun tartışılarak kamuoyunun aydınlatılmaya çalışıldığı, bu kişinin program boyunca anayasal düzen aleyhtarı sözler kullanmasına karşın bu sözlerin "hukukun üstünlüğü" ilkesinin ihlali olarak nitelendirilmesi mümkün olmadığı gibi, söz konusu programda, bu kişinin konuşmalarının program sunucuları tarafından tasvip görmediği, sık sık eleştirildiği, programda Müslüm Gündüz'ün fikirlerinin kamuoyuna tanıtılması, taraftar bulmasına destek olunması gibi amaçlar taşınmadığı, bu kişinin fikirlerinin yanlışlığının vurgulanmasına yönelik bir çaba harcandığı, Müslüm Gündüz'e toplumun genel anlamda bakışı değerlendirildiğinde bu kişinin etkin bir kanaat önderi olmadığı, dolayısıyla onun söylemlerinin insanları yönlendirme etkisine yol açmayacağı açık olup, davacı yayın kuruluşunun bu yayını ile haber alma hakkı ve haber verme görevini yerine getirdiği, yapılan yayının da demokratik toplum düzeni içerisinde basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği dikkate alındığında, dava konusu yayında "hukukun üstünlüğü" ilkesinin ihlal edildiğinden bahsedilemeyeceğinden;

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No: 2011/3972
Karar No: 2012/2978

dava konusu işlemden hukuka uygunluk, mahkeme kararında da hukuki isabet bulunmadığından, temyize konu Mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava; davacı şirkete ait "NTV" logosu ile yayın yapan televizyon kanalında 26.10.2010 tarihinde yayınlanan "Yazı İşleri" isimli programda, mülga 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasındaki "Radyo, televizyon ve veri yayınları, hukukun üstünlüğüne ... uygun olarak ... yapılır." hükmünün ihlal edildiği gerekçesiyle aynı Kanun'un 33/1. maddesi uyarınca uyarılmasına ilişkin 24.11.2010 tarih ve 9693 sayılı yazı ile bildirilen 10.11.2010 tarih ve 2010/63 sayılı toplantıda alınan 19 numaralı kararın iptali istemiyle açılmış, İdare Mahkemesi'nce; bu programa katılan Aczimendi lideri Müslüm Gündüz'e 28 Şubat sürecinde Müslüm Gündüz ve tarikatının rolü ile ilgili sorular yöneltildiği, program konuğu tarafından mevcut rejimin yıkılması gerektiğinin belirtildiği, programda kullanılan ifadeler ve sarfedilen sözlerle, 3984 sayılı Kanun'un 4/1. maddesindeki yayın ilkesinin ihlal edildiği anlaşıldığından, davacı şirketin uyarılmasına ilişkin olarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı şirket tarafından temyiz edilmiştir.

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki temyize konu Ankara 6. İdare Mahkemesi'nin 22.06.2011 tarih ve E:2010/2425, K:2011/974 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmeyle anılan Mahkeme kararının onanmasına; dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (on beş) gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 13.11.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat ÖZGÜR	Taci BAYHAN	Ahmet EĞERCİ	E. Yücel SEYHAN	Hamza EYİDEMİR